

איקלע לבבל בתענית צבור. קם, קרא בספרא. פתח — בריך, חתים — ולא בריך. נפול כולי עלמא אנפייחו [נפלו כולם על פניהם]. ורב — לא נפל על אפיה [ולהלן מבארין לכל הני מילי דעבד].

והשתא, מכדי רב — בישראל קרא, שהרי הוא לא היה כהן ולא לוי, ואם כן, דבשלישי קרא, מאי טעמא חתם ולא בריך? לאו, משום דבעי למיקרי איניש אחרינא בתריה ברביעי? חזינן דקורין ארבעה בתענית ציבור!

ודחינן: לא. רב — בכהני קרא, על אף שלא היה כהן. דהא רב הונא שהיה ישראל — נמי קרי בכהני, דכהנים חלקו לו כבוד לקרות בתורה ראשון [כמבאר במס' גיטין נ"ט ע"ב].

ותמהינן: מאי קא מדמית? בשלמא רב הונא — קרי בכהני, דהא אפילו רב אמי ורב אסי, דכהני השיבי דארעא ישראל נינהו — מיכא הוו כיפפו ליה לרב הונא<sup>36</sup>.

שנינו במשנתנו: זה הכלל כל יום שיש בו מוסף וכו' [קורין ארבעה].

איבעיא להו: תענית צבור, ככמה קוראין קורין בתורה?

מי נימא דדווקא ראש חדש ומועד דאיכא קרבן מוסף — קרינן ארבעה, אבל הכא דליכא קרבן מוסף — לא, או דלמא, כיון דהכא נמי איכא מיהא מוסף תפלה, דהיינו תפלת "עננו"<sup>34</sup>, נקרי ארבעה?<sup>35</sup>

תא שמע ממתניתין. דתנן: בראשי חדשים ובחולו של מועד — קורין ארבעה. משמע, הא בתענית צבור — קורין שלשה!

אימא רישא: בשני ובחמישי ובשבת במנחה — קורין שלשה. משמע, הא בתענית צבור — קורין ארבעה!

אלא, על כרחך, מהא — ליכא למישמע מינה.

תא שמע, דקורין בתענית ארבעה: דרב

— היינו תפלת נעילה. שהיה דרכן להתפלל נעילה בכל תענית צבור. ובמס' תענית [כ"ו ע"א] דחה הריטב"א פירוש זה. ועיי' ברש"ש.

35. הקשו הריטב"א והרשב"א, הא במעמדות איכא מוסף תפילה, ובכל זאת קורין רק שלשה, חזינן דתלוי דווקא בקרבן!

ותירצו, דדלמא הדר קרי רביעי בפרשת "ויחל" וכיוצא בה. עיי"ש. ועיי' ראש יוסף.

36. כתבו התוס' בגיטין [נ"ט ע"ב, ד"ה דאפילו], דמוכח מהא, דאי לאו דכיפי ליה, אף בגדול מכל בני עירו — אסור. והיינו, דאף דת"ח קודם לכהן מצד "ונקדשתי", מ"מ, בקריאת התורה תקנו מפני דרכי שלום, דכהן

גם אם האמצעי דולג, הרי מתחיל בפרשה פחות מג' פסוקין, ויטעו יאמרו שהראשון קרא ב' פסוקין!

והכי הוה ליה לרש"י למימר: דכשאמצעי דולג, הרי שבקריאת הראשון — עובר על אין משיירין בפרשה פחות מג' פסוקין, ובקריאת השני — עובר על אין מתחילין בפרשה פחות מג' פסוקין. משא"כ אי הוה אמרינן דהשלישי דולג, דאז היה עובר גם בשני על אין משיירין, להכי טוב יותר שאמצעי דולג, דעדיף טפי מלעבור פעמיים על אין משיירין. ועיי"ש שהניח את דברי רש"י בצ"ע.

34. כך פירשו רש"י והרשב"א. והריטב"א הביא, דאחרים פירשו [כן הוא במאירי], דמוסף תפילה